

Biroul Legislativ al Senatului
Bp 102 12.04.2012

AVIZ
referitor la propunerea legislativă pentru completarea
Ordonanței Guvernului nr.99/2000 privind
comercializarea produselor și
serviciilor de piață

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Ordonanței Guvernului nr.99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B102 din 21.03.2012,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor noi condiții privind autorizarea construcției centrelor comerciale, precum și a obligației respectivelor centre comerciale de a desface, în proporție de cel puțin 80%, produse alimentare și nealimentare de producție românească.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Propunerea legislativă trebuie analizată sub aspectul compatibilității dispozițiilor acesteia cu principiile generale pe care se fundamentează acquis-ul european, chiar dacă nu are ca obiect nici transpunerea unei directive și nici facilitarea implementării unui regulament. Din această perspectivă, prezintă relevanță legislația Uniunii Europene ce asigură **Libera circulație a mărfurilor**, domeniu reglementat pe larg în **Titlul II**, cu același nume, (art.28 și

următoarele) din **Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE)** și care constituie astfel unul din pilonii fundamentali de organizarea și funcționarea a Pieței Interne europene, alături de libera circulație a persoanelor, serviciilor și capitalului.

Potrivit principiilor statuate inițial prin Tratatul constitutiv și dezvoltate ulterior, inclusiv prin intermediul unei legislații derivate, complexe și vaste, piața europeană cuprinde un spațiu fără frontiere interne în care este asigurată libera circulație a mărfurilor, persoanelor, serviciilor și capitalurilor, conform art.26 din TFUE. Scopul acestor dispoziții este de a crea între statele membre, o piață unică, liberă de orice restricții interne asupra comerțului, și care prezintă o poziție comercială unică în relațiile cu state terțe.

În vederea îndeplinirii acestor deziderate, s-a urmărit nu numai realizarea unei uniuni vamale, prin desființarea între statele membre a taxelor vamale asupra importurilor și exporturilor și a altor taxe de echivalent, (*în cadrul politicii comerciale comune*), dar și eliminarea între statele membre a oricăror **restricții cantitative la intrarea și ieșirea mărfurilor**, precum și a altor măsuri considerate a avea „efect echivalent”. Astfel, potrivit dispozițiilor art.28 TFUE, „*Uniunea este alcătuită dintr-o uniune vamală care reglementează ansamblul schimburilor de mărfuri și care implică interzicerea, între statele membre, a taxelor vamale la import și la export și a oricăror taxe cu efect echivalent, precum și adoptarea unui tarif vamal comun în relațiile cu țări terțe*”. Întrucât „*de facto*”, Piața Internă înseamnă locul de întâlnire al cererii și ofertei în ceea ce privește circulația/comercializarea de mărfuri, s-a considerat că, pentru buna funcționare și organizare a acesteia, nu trebuie impuse limite sau condiționări la intrarea acestora pe o piață națională a unui stat membru, art.34 din TFUE prevăzând expres și explicit că, „*Între statele membre sunt interzise restricțiile cantitative la import, precum și orice măsuri cu efect echivalent,*”, iar art.35 statuând că „*Între statele membre sunt interzise restricțiile cantitative la export, precum și orice măsuri cu efect echivalent*”.

În interpretarea acestor dispoziții, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a definit ca fiind **măsuri cu efect echivalent** unei restricții cantitative, *toate regulile comerciale, adoptate de statele membre, care pot împiedica direct sau indirect, actual sau potențial, comerțul intracomunitar (Dassonville, 8/74)*. Cu toate acestea, trebuie totuși precizat că dispozițiile tratatului reglementează, la fel de strict și

punctual, și excepțiile de la aceste reguli, stabilind care sunt cazurile și circumstanțierile în care statele pot institui **limitări în calea liberei circulații**, care se referă la producția, inclusiv la comercializarea de mărfuri și care trebuie acceptate ca fiind legale numai în măsura în care intră sub incidența **art.36 din TFUE**, conform căruia: „ *Dispozițiile articolelor 34 și 35 nu se opun interdicțiilor sau restricțiilor la import, la export sau de tranzit, justificate pe motive de morală publică, de ordine publică, de siguranță publică, de protecție a sănătății și a vieții persoanelor și a animalelor sau de conservare a plantelor, de protejare a unor bunuri de patrimoniu național cu valoare artistică, istorică sau arheologică sau de protecție a proprietății industriale și comerciale. Cu toate acestea, interdicțiile sau restricțiile respective nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restricție disimulată în comerțul dintre statele membre*”.

Analizat din perspectiva capacității statului de a se interveni în politica comercială generată de importul/exportul de mărfuri pe o piață națională, **art.37 din TFUE** prevede următoarele:

„**Art.37.-** (1) - *Statele membre adaptează monopolurile naționale cu caracter comercial, astfel încât să se asigure excluderea oricărei discriminări între resortisanții statelor membre cu privire la condițiile de aprovizionare și comercializare.*

Dispozițiile prezentului articol se aplică oricărui organism prin intermediul căruia un stat membru, de jure sau de facto, direct sau indirect, controlează, conduce sau influențează în mod semnificativ importurile sau exporturile dintre statele membre.(...)

(2) *Statele membre se abțin să introducă orice nouă măsură care contravine principiilor enunțate la alineatul (1) sau care restrânge domeniul de aplicare a articolelor care se referă la interzicerea taxelor vamale și a restricțiilor cantitative între statele membre. (...)*”.

În acest context juridic european, apreciem că dispoziția propusă la **art.I pct.1** pentru art.12 alin.(7²) - *prin care se reglementează obligația ca în cadrul anumitor centre comerciale să se desfășoare produse alimentare și nealimentare de producție românească, în proporție de 80% , - excede cadrul juridic general*, statuat de principiile de liberă circulație a mărfurilor, așa cum a fost consacrat de întreaga legislație a Uniunii Europene, inclusiv de deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene. În același timp, prin instituirea unei asemenea obligații legale, **protecționiste pentru anumiți operatori**

economici, se încalcă nu numai principiile juridice determinate de libera circulație a mărfurilor și indirect a serviciilor, dar poate fi **afectat și mecanismul economic generat de legea cererii și ofertei**, care stă la baza funcționării *de facto* a oricărei piețe libere, legale și stabile.

Tot în susținerea caracterului de incompatibilitate cu principiile dreptului Uniunii Europene, precizăm că nici din modul de prezentare a propunerii legislative (*Expunerea de motive*) și nici din formularea textului invocat **nu rezultă existența unei situații care să se încadreze în excepțiile consacrate de art.36 din TFUE**, și care să justifice astfel adoptarea unei asemenea măsuri restrictive în ceea ce privește importul de mărfuri din statele Uniunii Europene, pe anumite segmente de piață națională.

Pentru toate aceste considerente, apreciem că norma propusă la **art.I pct.1 pentru art.12 alin.(7²)** contravine acquisului european și **propunem eliminarea acesteia din cuprinsul propunerii legislative**.

Pe cale de consecință, este necesară și eliminarea **pct.2 al art.I**, care are ca obiect stabilirea drept contravenție a nerespectării obligației de a desface, „în cadrul centrelor comerciale definite ca supermarketuri sau hipermarketuri”, produse alimentare și nealimentare de producție românească în proporție de cel puțin 80%.

Având în vedere observațiile de mai sus, **titlul proiectului trebuie reformulat**, astfel:

„Lege pentru completarea art.12 din Ordonanța Guvernului nr.99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață”.

Totodată, ținând seama și de faptul că art.12 este structurat în 7 alineate, este necesară și reformularea **părții introductive a art.I**, astfel:

„**Art.I**. - După alineatul (7) al articolului 12 din Ordonanța Guvernului nr.99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.603 din 31 august 2007, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou alineat, alin.(8), cu următorul cuprins:”.

În continuare, se va reda norma propusă pentru alin.(7¹) (care trebuie marcat ca alin.(8)), cu precizarea că expresia „structură de vânzare cu suprafață medie sau mare, definit ca supermarket sau hipermarket” trebuie eliminată, ca superfluă. Menționăm că, potrivit art.4 lit.o) din Ordonanța Guvernului nr.99/2000, noțiunea de „centru

comercial” semnifică „structura de vânzare cu suprafață medie sau mare în care se desfășoară activități de comercializare cu amănuntul de produse, servicii de piață și de alimentație publică, ce utilizează o infrastructură comună și utilități adecvate”. În plus, semnalăm că noțiunile de „supermarket” și, respectiv, „hipermarket”, nu sunt definite în cuprinsul actului normativ de bază.

3. Referitor la norma propusă pentru art.II alin.(1), sugerăm să se analizeze dacă, în ceea ce privește impunerea respectării regulii privind construcția centrelor comerciale numai la o distanță de minimum 500 m de limita zonei locuibile a localității, aceasta nu este excesivă pentru centrele comerciale care funcționează în prezent. Avem în vedere faptul că respectivele centre comerciale au îndeplinit, la momentul construirii acestora, condițiile legale pentru autorizarea construcției.

În plus, precizăm că redactarea normei este deficitară, întrucât se referă la obligația centrelor comerciale autorizate (și nu a proprietarilor acestora) de a respecta cerințele prevăzute la art.12 alin.(7¹), deși norma propusă pentru art.12 alin.(7¹) are ca obiect stabilirea unei obligații în sarcina autorităților administrației publice locale. Din acest punct de vedere, observația este valabilă și pentru **alin.(2) al art.II.**

Referitor la contravenția prevăzută la **art.II alin.(2)**, precizăm că reglementarea acesteia este incompletă, astfel încât sancțiunea nici nu poate fi aplicată în practică. Precizăm că, pentru asigurarea unei reglementări complete, art.II ar fi trebuit să cuprindă o normă referitoare la agenții constatatori ai contravenției, precum și dispoziția privind aplicarea, în completare, a prevederilor Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 315/12.04.2012.

Ordonanță privind comercializarea produselor și serviciilor de piață

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 650/2002

M. Of. nr. 914/16 dec. 2002

- 1 republicare cu renumerotare M. Of. nr. 603/31 aug. 2007
Ordonanță privind comercializarea produselor și serviciilor de piață
- 2 modificări prin L. nr. 211/2008 M. Of. nr. 736/30 oct. 2008 *modifică art.76 lit.a), c) și d); introduce art.51_1, pct.20_1 la art.73*
Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață
- 3 modificări prin O.U.G. nr. 43/2010 M. Of. nr. 316/13 mai 2010 *modifică art. 43 alin. (1)*
Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative în vederea reducerii sau simplificării administrative a unor autorizații/avize/proceduri ca urmare a măsurilor asumate de Guvernul României în cadrul Planului de simplificare aferent Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, semnat la București și la Bruxelles la 23 iunie 2009
aprobată cu modificări prin L. nr. 99/2011 M. Of. nr. 443/24 iun. 2011
- 4 modificări prin L. nr. 99/2011 M. Of. nr. 443/24 iun. 2011 *aprobă cu modificări O.U.G. nr. 43/2010*
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2010 pentru modificarea unor acte normative în vederea reducerii sau simplificării administrative a unor autorizații/avize/proceduri ca urmare a măsurilor asumate de Guvernul României în cadrul Planului de simplificare aferent Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, semnat la București și la Bruxelles la 23 iunie 2009

3/10